

Alpengierzwaluw *Apus melba* in de provincie Groningen

Eric Koops

Een Alpengierzwaluw, daar blunder ik gewoon een keer tegen aan. Dat was al jarenlang een mooie gedachte. Op een dag van het jaar waarop je normaal gesproken geen bijzondere waarneming verwacht, liep ik inderdaad tegen deze mooie soort aan op een plek waar ik al zestien jaar vogel en nog nooit iets bijzonders heb gezien: het Zoute Kwelgebied in de Lauwersmeer, Groningen.

Die ochtend, het was 1 april 2002, reed ik met mijn vriendin via de oostkant van de Lauwersmeer naar Lauwersoog. Rond 13.30 uur stopten we bij het Zoute Kwelgebied om de aanwezige Rotganzen en steltlopers te bekijken. Als snel had ik in de gaten dat we binnen vijf minuten al achter de koffie zouden zitten. Toen ik die gedachte had vloog er plotseling op slechts enkele meters afstand een bruine gierzwaluw met een opvallend lichte buik langs! Ik hoorde toen ook Marloes roepen: 'Hé, een gierzwaluw!' Zij had op dat moment de vriendin van Roef Mulder aan de telefoon en nadat duidelijk werd dat het hier ging om een Alpengierzwaluw haastte ook Roef zich naar de plek.

De vogel vloog meerdere rondjes boven het rietveld en verdween een paar keer buitendijks om daarna toch weer terug te keren. Ik piepte de soort door via het semafoonsysteem en sprak de Vogellijn in. De vogel vloog af en toe op slechts enkele meters boven mijn hoofd en ik kon gedurende 10 minuten voldoende foto's maken. Justin Jansen en Wim Nap waren snel ter plaatse (ze zaten in Schierzicht koffie te drinken toen ze het nieuws hoorden) en samen met Roef zagen wij rond 13.55 uur de vogel langzaam in oostelijke richting verdwijnen. Ondanks zoekacties op meerdere lo-

katies langs de Groninger kustlijn kon de vogel niet meer worden teruggevonden.

De determinatie van deze vogel leverde geen probleem op. De vogel was duidelijk groter dan Gierzwaluw *Apus apus*, had bruine boven- en onderdelen, een vieswitte buik en keel (het laatste was vrij lastig te zien) en een bruine borstband, en hij vloog opmerkelijk langzamer dan een Gierzwaluw.

Deze waarneming betreft tenminste het 36e geval en de vroegste ooit voor Nederland. Voor Groningen betreft dit het tweede geval, de eerste Alpengierzwaluw in Groningen werd waargenomen door Willem-Jan Fontijn op 6 juni 1998 boven het Jaap Deensgat, eveneens in de Lauwersmeer.

Eric Koops

Elzenlaan 54

9741 NG Groningen

eric.koops@ahold.com

